

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 7 października 2013 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że E. S. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą niemająca ustalonego prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, dla której podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne stanowi zadeklarowana kwota nie niższa niż 60 % kwoty przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia u płatnika składek, nie podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od 7 kwietnia 2015 r. do 30 kwietnia 2015 r.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że w celu rozpoznania wniosku E. S. o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za kwiecień 2015 r. dokonał analizy przebiegu dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego wnioskodawczynie oraz ustalił, że za kwiecień 2015 r. E. S. dokonała wpłaty składki w zaniżonej wysokości, a różnica składki została uregulowana 18 sierpnia 2015 r. Zdaniem organu rentowego argumenty wskazane przez E. S. nie mogły zostać zakwalifikowane jako uzasadniony przypadek, który stanowi przesłankę do wyrażenia zgody na opłacenie po terminie składki na wskazane ubezpieczenie. Zgodnie z art.18 ust.10 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych osoba prowadząca działalność gospodarczą ma prawo dokonać proporcjonalnego zmniejszenia najniższej podstawy wymiaru składek za okres niewykonywania działalności z powodu choroby tylko w sytuacji, gdy spełnia warunki do przyznania zasiłku. W przeciwnym wypadku jest zobowiązana do rozliczenia należnych składek od pełnej podstawy wymiaru oraz do ich opłacenia.

Odwołanie od powyższej decyzji złożyła E. S.. Podała, że w kwietniu 2015 r. przebywała na zwolnieniu lekarskim. Wypełniła deklarację za kwiecień 2015 r. i uiściła należne składki na ubezpieczenie z uwzględnieniem okresu zwolnienia lekarskiego. Zakład odmówił wypłaty zasiłku chorobowego, ponieważ pracownik ZUS zastał ją w miejscu pracy. Złożyła odwołanie od powyższej decyzji, które zostało oddalone. Po zakończeniu postępowania sądowego dokonała korekty deklaracji za kwiecień 2015 r. i dopłaciła różnicę z niej wynikającą. Z uwagi na fakt, że po zwolnieniu zakwestionowanym przez organ rentowy wnioskodawczynie miała przebywać na zwolnieniu lekarskim przez kolejne dwa tygodnie, wystąpiła z prośbą o wyrażenie zgody na przywrócenie terminu na opłacenie składki na ubezpieczenie chorobowe.

Wnioskodawczynie podniosła, że od 40 lat wykonuje zawód fryzjerki. Jest to praca stojąca, która powoduje schorzenia kręgosłupa oraz stawów rąk i nóg. Zdaniem E. S. jej zwolnienia były uzasadnione, a dodatkowo wskazała, że korzystała ona z wielu zabiegów rehabilitacyjnych. Wnioskodawczynie wskazała, że nie rozumie dlaczego Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił jej wypłaty zasiłku chorobowego skoro przez 40 lat nienagannie wywiązywała się ze swoich zobowiązań wobec Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i wcześniej nie korzystała z zasiłków chorobowych.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczynie E. S. od dnia 1 stycznia 1999 r. prowadzi pozarolniczą działalność gospodarczą – salon fryzjerski, i z tego tytułu dokonała zgłoszenia do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego od dnia 1 stycznia 1999 roku.

Wnioskodawczynie zatrudnia pracowników. (okoliczności bezsporne)

Wnioskodawczynie w kwietniu 2015 r. była niezdolna do pracy i otrzymała zaświadczenie lekarskie na okres od 7 kwietnia do 27 kwietnia 2015 r. oraz na okres od 28 kwietnia do 12 maja 2015 r. (zaświadczenie lekarskie k.33)

W dniu 21 kwietnia 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych przeprowadził kontrolę prawidłowości wykorzystywania zwolnienia lekarskiego przez wnioskodawczynię. W trakcie kontroli ustalono, że wnioskodawczynie znajdowała się w miejscu pracy. (zeznania wnioskodawczynie min.00:12:29 – 00:13:03 w zw. z min.00:01:44 – 00:08:33 protokołu rozprawy z dnia 18 kwietnia 2016 r.)

Decyzją z dnia 27 kwietnia 2015 roku organ rentowy odmówił E. S. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 7 kwietnia 2015 r. do 27 kwietnia 2015 r., ponieważ płatnik będąc na zwolnieniu lekarskim prowadził działalność gospodarczą. (ustalenia organu rentowego k.13 akt ZUS)

Sąd Rejonowy dla Łodzi – Śródmieścia w Łodzi wyrokiem z dnia 28 sierpnia 2015 roku w sprawie o sygn. akt XI U 766/15 oddalił odwołanie wnioskodawczynie od decyzji z 27 kwietnia 2015 r. z uwagi na fakt, że, w okresie zwolnienia lekarskiego, ubezpieczona kontynuowała prowadzenie działalności gospodarczej. (wyrok k.30 oraz uzasadnienie wyroku k.31 - 32 odwrót akt o sygn. XI U 766/15)

W imiennym raporcie z dnia 30 kwietnia 2015 r. E. S. określiła podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia za zatrudnianych pracowników oraz za siebie (w odniesieniu do swojej osoby wskazała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe w wysokości 0,00 zł). W dniu 5 maja 2015 r. wnioskodawczynie dokonała wpłaty składki na ubezpieczenia społeczne za kwiecień 2015 r. w wysokości 1.736,67 zł. (potwierdzenie zapłaty k.6, raport imienny k.8)

W imiennym raporcie z dnia 31 sierpnia 2015 r. E. S. określiła podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia za zatrudnianych pracowników oraz za siebie (w odniesieniu do swojej osoby wskazała podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, chorobowe oraz wypadkowe w wysokości 1.662,78 zł, należna składka do zapłaty od tej podstawy wyniosła 528,26 zł.)

Za kwiecień 2015 r. E. S. opłaciła składkę w niepełnej wysokości, a po wyroku Sądu Rejonowego dopłaciła pozostałą należność. Wnioskodawczynie wystąpiła z prośbą o przywrócenie terminu do opłacenia składki.

Za kolejne zwolnienie Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie wypłacił jej zasiłku. E. S. dotychczas opłacała składki w terminie i w prawidłowej wysokości, a zaistniała w jej przypadku sytuacja była pierwszorazową.

W dniu 2 września 2015 r. wnioskodawczynie dokonała wpłaty składki na ubezpieczenia społeczne za kwiecień 2015 r. w wysokości 528,26 zł. (raport imienny k.12 potwierdzenie zapłaty k.10)

W dniu 3 września 2015 r. do organu rentowego wpłynął wniosek E. S. o wyrażenie zgody na opłacenie po terminie składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za miesiąc kwiecień 2015 roku. W uzasadnieniu wniosku E. S. wskazała, że dokonała stosownej korekty za miesiąc kwiecień 2015 r. z uwagi na wyrok Sądu, który podtrzymał decyzję organu rentowego o odmowie wypłaty zasiłku chorobowego za okres od 7 do 27 kwietnia 2015 r. Wnioskodawczynie wskazała, że dopłaciła różnicę powstałą po korekcie. (wniosek k.12 -12 odwrót akt ZUS)

Po rozpoznaniu ww. wniosku organ rentowy w dniu 22 września 2015 r. wydał decyzję mocą której nie wyraził zgody na opłacenie po terminie przez E. S. składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za kwiecień 2015 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że E. S. nie podlegała dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 7 kwietnia 2015 r. do 30 kwietnia 2015 r. (decyzja k.14 – 14 odwrót akt ZUS)

W dniu 1 października 2015 r. E. S. złożyła wniosek o wydanie decyzji określającej okresy podlegania przez nią dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu, po którego rozpatrzeniu wydano zaskarżoną decyzję. (wniosek k.16 oraz decyzja k.17-18 akt ZUS)

Powyższy stan faktyczny jest bezsporny między stronami. Istotne w sprawie okoliczności zostały ustalone na podstawie dowodów z dokumentów oraz zeznania wnioskodawczynie, które nie były kwestionowane.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne i jako takie skutkuje zmianą zaskarżonej decyzji.

Zgodnie z treścią art.14 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r. poz.121 ze zm.) objęcie dobrowolnie ubezpieczeniami emerytalnym, rentowymi i chorobowym

następuje od dnia wskazanego we wniosku o objęcie tymi ubezpieczeniami, nie wcześniej jednak niż od dnia, w którym wniosek został zgłoszony, z zastrzeżeniem ust.1a. Objęcie dobrowolnie ubezpieczeniem chorobowym następuje od dnia wskazanego we wniosku tylko wówczas, gdy zgłoszenie do ubezpieczeń emerytalnego i rentowych zostanie dokonane w terminie określonym w art.36 ust.4. Zgodnie z art.14 ust.2 ww. ustawy ubezpieczenia emerytalne i rentowe oraz chorobowe, o których mowa w ust.1 punkt 2 ustają od pierwszego dnia miesiąca kalendarzowego, za który nie opłacono w terminie składki należnej na to ubezpieczenie - w przypadku osób prowadzących pozarolniczą działalność i osób z nimi współpracujących (...), w uzasadnionych przypadkach Zakład, na wniosek ubezpieczonego, może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie, z zastrzeżeniem ust.2a.

W świetle powyższego przepisu wygaśnięcie dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego następuje ex lege, niezależnie od woli ubezpieczonego i treści pierwotnie złożonego wniosku. Nieopłacenie składki w pełnej wysokości stanowi bowiem „nieopłacenie w terminie składki należnej na ubezpieczenie”, na co wskazuje powyżej cytowany art.14 ust.2 punkt 2. W pojęciu „nieopłacenie w terminie składki” mieszczą się trzy sytuacje: nieopłacenie w terminie składki w ogóle za dany miesiąc, opłacenie składki w niepełnej wysokości oraz opłacenie składki z przekroczeniem terminu.

Złożenie w organie rentowym wniosku o wyrażenie zgody na opłacenie składki po terminie daje szansę na kontynuowanie ubezpieczenia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 listopada 2006 r., III AUa 1019/2006, LexPolonica nr 1238336)

Organ rentowy został wyposażony w kompetencję wyrażenia zgody w uzasadnionych przypadkach na opłacenie składki po terminie, czyli uznania, że mimo nieopłacenia składki w terminie ubezpieczenie nie ustało. Ustawodawca określił więc ogólnie, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych może wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie w uzasadnionych przypadkach, nie precyzując, o jakie sytuacje chodzi. Nie oznacza to jednak przyznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych niczym nieskrępowanego uznania w uwzględnieniu lub nieuwzględnieniu wniosku o wyrażenie zgody. Przyznana kompetencja winna być wykonywana według sprawdzalnych, sprawiedliwych kryteriów.

Tutejszy Sąd podziela pogląd zaprezentowany w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28 czerwca 2013 r. zgodnie z którym użyte w art.14 ust.2 punkt 2 pojęcie „uzasadnionego przypadku” nie oznacza aby był to przypadek szczególnie uzasadniony, czy aby były to wyjątkowe okoliczności. Nie uzależnia też wyrażenia zgody od braku winy po stronie wnioskodawcy. Ustawa wymaga jedynie, aby był to przypadek uzasadniony, czyli taki, który obiektywnie usprawiedliwia i tłumaczy dlaczego składka nie została zapłacona w terminie. (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 28 czerwca 2013 r., III AUa 1537/12 , LEX nr 1339373)

Wskazać należy, że wnioskodawczyni w związku z prowadzoną przez siebie działalnością gospodarczą podlegała ubezpieczeniu chorobowemu dobrowolnie. Należną za kwiecień 2015 r. składkę, po uwzględnieniu zwolnienia lekarskiego i orzeczonej nim czasowej niezdolności do pracy wnioskodawczyni zapłaciła w terminie i w prawidłowej wysokości. O tym, że musi dopłacić składkę dowiedziała się w momencie gdy zapadł wyrok Sądu Rejonowego w Łodzi (tj. 28 sierpnia 2015 r.) mocą którego oddalono jej odwołanie od decyzji organu rentowego z dnia 27 kwietnia 2015 r. odmawiającej jej prawa do zasiłku chorobowego. W dniu 2 września 2015 r. dopłaciła należną różnicę.

Mając na uwadze powyższe ustalenia, w ocenie Sądu, ma miejsce uzasadniony przypadek pozwalający wyrazić zgodę na opłacenie składki po terminie. Pierwotnie wnioskodawczyni nie zapłaciła składki na ubezpieczenie chorobowe za kwiecień 2015 r., bo była w przeświadczeniu, że należy jej się zasiłek chorobowy. Posiadała bowiem zwolnienie lekarskie na ten okres (od dnia 7 kwietnia 2015 r.). Zdaniem Sądu, nie można wiązać i uzależniać wyrażenia zgody na opłacenie składki po terminie od powodu, dla którego wnioskodawczyni zasiłku chorobowego nie otrzymała. Należy oddzielić od siebie te dwa zdarzenia. Czym innym jest bowiem brak prawa do zasiłku, nawet spowodowany sprzecznym z prawem zachowaniem wnioskodawczyni, a czym innym jest przyczyna, która spowodowała opłacenie składki po terminie. Zarówno przed otrzymaniem decyzji o odmowie prawa do zasiłku chorobowego za okres od 7 kwietnia 2015 r. do 27 kwietnia 2015 r. jak i przed ogłoszeniem wyroku przez Sąd Rejonowy oddalającego jej odwołanie od tej decyzji, wnioskodawczyni nie mogła przypuszczać, że ten zasiłek jej się nie należy. Nie było więc powodu, aby zapłaciła za ten okres składkę na ubezpieczenie chorobowe. Dopiero wyrok Sądu Rejonowego z dnia 28 sierpnia 2015 r. spowodował,

że wnioskodawczyni uiściła w dniu 2 września 2015 r. składkę w prawidłowej wysokości. Tym samym opłacenie przez wnioskodawczynię składki na dobrowolne ubezpieczenie chorobowe za kwiecień 2015 r. w prawidłowej wysokości w dniu 2 września 2015 r. było usprawiedliwione. Wnioskodawczyni nie mogła zapłacić składki za kwiecień 2015 r. w terminie, czyli do 15 maja 2015 r., bo złożyła do ZUS zwolnienie lekarskie i była przeświadczona, że otrzyma zasiłek chorobowy, tym bardziej, że jak wynika z akt sprawy, wszystkie wymogi formalne do przyznania zasiłku spełniła.

Mając zatem na uwadze powyższe Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, że E. S. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od dnia 7 kwietnia 2015 roku do dnia 30 kwietnia 2015 roku.

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS z pouczeniem o prawie, terminie i sposobie złożenia apelacji
2. Wypożyczyć pełnomocnikowi ZUS akta rentowe, zobowiązując do zwrotu w razie złożenia apelacji.
3. Doręczyć pełnomocnikowi ZUS odpis protokołu rozprawy z 18 kwietnia 2016 r.

23 maja 2016 r.